

Zajęcia z geografii - przedszkolaki poznają swoją najbliższą okolicę

„Gdzie jest moje nowe przedszkole?”, „Co to jest ‘preria?’”. Naturalna ciekawość dzieci jest podstawą do poznawania geografii. Illinois Early Learning and Development Benchmarks wymagają, aby dzieci orientowały się w podstawowych pojęciach geograficznych i potrafiły zlokalizować różne miejsca i obiekty w ich najbliższym otoczeniu. Poniższe sugestie mogą okazać się pomocne w dostosowaniu twojego programu do wymaganych norm: 17.A.ECa i 17.A.ECb.

- **Dzieci powinny poznać swoją okolicę.** Przedszkolaki i młodsze dzieci uczą się poprzez obserwowanie świata, szczególnie jeżeli rozmawiasz z nimi o tym, co was otacza. „Jaka hałaśliwa ta ciężarówka”, „Mm, czujesz zapach pieczonego chleba?”
- **Zwracaj uwagę przedszkolaków na różne rzeczy podczas spaceru.** Przygotuj listę i zabierz ją ze sobą na spacer. Podczas spaceru możesz ją uzupełniać. Jakie widzimy zwierzęta, rośliny, maszyny i budynki? Jakie dźwięki i zapachy nas otaczają? Dzieci mogą zrobić zdjęcia lub narysować to, co zapamiętały ze spaceru i pokazać swoje prace rodzicom. Mogą też namalować na ścianie swoją okolicę.
- **Zachęcaj dzieci do mówienia o tym, co widzą.** Gdy ty sama dokładnie opisujesz różne miejsca, to również dzieci uczą się zwracać uwagę na szczegóły. Już kiedy dzieci są małe dobrze jest używać określeń, które oznaczają kierunek lub położenie („nad”, „na lewo”, itd). Dzieci również muszą poznać pojęcia opisujące ukształtowanie terenu np. „pagórek”, „plaża” oraz słowa oznaczające kolory, kształty, temperaturę i wymiary. Takie określenia będą przydatne podczas wycieczek pieszych: „Skręcimy w lewo przy tym dużym drzewie”.
- **Zaproponuj dzieciom, żeby zbierały różne przedmioty jako „dokumentację” z wycieczki** np. wizytówki mijanych sklepów i przedsiębiorstw, ulotki, liście, nasiona i kamyczki. Można je wkładać do sakiewek lub plastikowych torebek. Później dzieci mogą zrobić wystawę zbieranych podczas spaceru przedmiotów.
- **Rozmawiaj z dziećmi o różnych środkach transportu.** W jaki sposób przemieszczają się ludzie, rzeczy i pomysły w naszej okolicy–koleją, samochodem, drogą wodną? Jakie pojazdy spotykamy na drogach? Dokąd one jadą? Klocki, niewielkie zabawki na kółkach oraz materiały takie, jak piasek lub woda ułatwiają dzieciom zabawy z geografią.
- **Dzieci powinny zapoznać się z pomocami ułatwiającymi orientację w terenie** takimi, jak mapy, kompas i różne przyrządy do wykonywania pomiarów. Dzieci mogą nie rozumieć jeszcze ich działania, ale dobrze jest jeżeli wcześniej zaczną uczyć się nimi posługiwać. Można umieścić laminowaną mapę na stole i pokazać dzieciom jak na niej zaznaczono rzeki, góry, miasta i główne drogi. Dzieci mogą tylko przyglądać się mapie albo skopiować ją używając przezroczystego papieru.
- **Czytaj dzieciom książki z obrazkami zawierające elementy geografii.** Mogą one zachęcić dzieci do dyskusji o tym czym różni się ich najbliższa okolica od innych, daleko położonych miejsc.
- **Wychodź z dziećmi na spacer przez cały rok.** Dzieci mogą porównywać, jak zmienia się ich okolica w różnych porach roku. Mogą wybrać np. park lub inne miejsce i szczegółowo opisać słowami, jak się ono zmienia w ciągu roku. Wycieczki w teren mogą mieć ustalony cel np. zbieranie śmieci w parku. Zadania takie rozwijają w dzieciach poczucie odpowiedzialności i troski o środowisko. (Dzieciom należy zabronić podnoszenia szkła lub ostrych metalowych przedmiotów i każdemu z nich wręczyć parę gumowych rękawic.)

English Title: Neighborhood Geography with Young Children

Children's Research Center
University of Illinois at Urbana-Champaign
51 Gerty Dr. • Champaign, IL 61820-7469
Telephone: 217-333-1386
Toll-free: 877-275-3227
E-mail: iel@illinois.edu
<https://illinoisearlylearning.org>

Illinois
State Board of
Education